

Fullmäktige 24.08.2026 § 115

§ 115

Motion om att begränsa reklam för fossila bränslen

Beredning och upplysningar:
Virtanen Timo
Haataja Jukka
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar för kännedom redogörelsen som svar på Peppi Seppälä och Tiina Elos m.fl. motion 23.2.2026 om att begränsa reklam för fossila bränslen och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Motionen

Peppi Seppälä och Tiina Elo samt 19 andra ledamöter lämnade 23.2.2026 en motion om att begränsa reklam för fossila bränslen.

I motionen konstateras det att uppnåendet av Esbo stads mål för klimatneutralitet i synnerhet kräver att utsläppen från trafiken minskas. I motionen avses med reklam för fossila bränslen bland annat reklam för företag eller produkter som säljer bränsle samt marknadsföring av privatbilar, flygtrafik eller kryssningsfartyg som drivs med fossila bränslen.

I motionen föreslås att staden utreder metoder för att begränsa reklam för fossila bränslen på de reklamplatser som ägs och förvaltas av staden.

Svar på motionen

Reklam i allmänna områden

Esbo stad har flera avtalsarrangemang som innefattar reklam.

I stadens **busshållplatsavtal** som innefattar reklam konstateras det att reklam inte kan strida mot lag, administrativa föreskrifter eller kollektivtrafik. Reklam för bilar är dock tillåten enligt avtalet. Om ändringar önskas i avtalet, är det möjligt att förhandla om det separat med avtalsparten. Avtalet gäller till slutet av år 2037. Det anses dock inte ändamålsenligt att ändra avtalet under avtalsperioden och det skulle uppenbart ha negativa ekonomiska konsekvenser.

Digital utomhusreklam i de allmänna områdena i Esbo har upphandlats och upphandlingsbeslutet har fattats 30.9.2025. Innehållet i

digital utomhusreklam beskrivs i principerna för utomhusreklam i allmänna områden, som tekniska nämnden godkände 10.3.2025. I principerna för utomhusreklam sägs det

att Esbo stad inte begränsar innehållet i utomhusreklam. Innehållet i reklam ska dock följa den nationella lagstiftningen och de etiska riktlinjerna för reklam.

I avtalet konstateras dessutom att reklam innehållet ska följa anvisningar och förfaranden som utgår från allmän praxis inom branschen. Avtalet om utomhusreklam har ingåtts för tio (10) år. Esbo stad kan inte i avtalsvillkoren kräva att tjänsteproducenterna förbjuder reklam för fossila bränslen med mera under denna avtalsperiod. Det bör noteras att avtalet ger Esbo stad betydande inkomster.

Stolpreklam har upphandlats genom motsvarande bestämmelser för en avtalsperiod på fem (5) år och upphandlingsbeslutet har fattats 22.5.2026.

Resultatenheten för idrott ingår också på begäran reklamavtal med idrottsföreningar i Esbo för idrottsanläggningar som förvaltas av enheten. Deras betydelse kan dock anses vara liten med tanke på motionen.

Det bör också noteras att de föreslagna reklam begränsningarna avviker från den allmänna verksamhetsmiljön för reklam. Om staden börjar tillämpa de föreslagna begränsningarna, måste avgränsningen också preciseras mer detaljerat.

Begränsning av reklam för fossila bränslen i annan arrenderingsverksamhet

Om staden skulle besluta att begränsa reklam för fossila bränslen mer allmänt via arrendering, skulle det vara enklast att införa begränsningar i första hand i nya arrendeavtal och i arrendeavtal som förnyas.

Förfarandet skulle grunda sig på stadens verksamhet som markägare, där i regel de privaträttsliga principerna om stadens rätt att inom ramen för avtalsfriheten begränsa den verksamhet som bedrivs på de arrenderade områdena gäller.

I praktiken skulle de flesta arrendeavtalen kunna innehålla ett villkor som skulle förbjuda eller begränsa utomhusreklam för fossila bränslen samt produkter eller tjänster som utnyttjar dem. Dessutom skulle staden kunna inkludera motsvarande begränsningar också i kortvariga markanvändningstillstånd, till exempel under evenemang som ordnas i stadens områden.

När det gäller befintliga arrendeavtal kan staden inte ensidigt lägga till nya begränsningar i avtal där det för närvarande inte finns något sådant villkor. Eventuella begränsningar skulle dock kunna beaktas i villkoren för förlängning av arrendeavtalen, om inte något annat klart följer av de nuvarande avtalsvillkoren eller helheten.

För att säkerställa enhetliga förfaranden borde man utöver utomhusreklam också bedöma markanvändningen som helhet i anslutning till fossila bränslen. Esbo stad arrenderar för närvarande ut markområden till exempel för bränsledistribution och bensinstationer samt för företagsverksamhet i anslutning till bil- och trafiktjänster.

För att uppnå en genuint effektiv praxis skulle staden kunna överväga en riktlinje inom ramen för vilken staden skulle börja begränsa

utarrendering av områden till exempel åt vissa näringsverksamheter som nämns i motionen.

Att genomföra sådana begränsningar skulle vara en lång process. Det skulle i första hand förverkligas så att nya arrendeförhållanden inte skulle inrättas och så att gällande arrendeavtal inte längre skulle förlängas i lämpliga situationer, om det inte skulle finnas en klar rättslig förpliktelse eller någon annan vägande grund för detta.

Konsekvenserna av en sådan strategi skulle dock vara oönskvärda för både staden och invånarna. Om ersättande funktioner inte skulle genomföras i stället för de funktioner som slopas, skulle detta kunna medföra olägenheter för näringsverksamheten. Det skulle å ena sidan vara fråga om praktiska tolkningar och gränsdragningar samt om effektiv tillsyn, och å andra sidan skulle synligheten och den regionala tillgången till vissa tjänster kunna försämrats. På grund av inkomstbortfallet skulle detta också kunna påverka stadens ekonomi.

Före följande upphandling av utomhusreklam uppdateras riktlinjerna för utomhusreklam bland annat så att de beaktar stadens klimatmål och andra mål.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 15.6.2026 § 228

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar för kännedom redogörelsen som svar på Peppi Seppäläs och Tiina Elos m.fl. motion 23.2.2026 om att begränsa reklam för fossila bränslen och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid sammanträdet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Stadsstyrelsen 25.5.2026 § 197

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar för kännedom redogörelsen som svar på Peppi Seppäläs och Tiina Elos m.fl. motion 23.2.2026 om att begränsa reklam för fossila bränslen och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Partanen föreslog understödd av Nevanlinna att ärendet bordläggs. Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Partanens förslag om bordläggning kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig Partanens förslag, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen beslutat att bordlägga ärendet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Ärendet bordlades enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite fossiilisten polttoaineiden mainonnan rajoittamiseksi

För kännedom